

**Školní vzdělávací program
pro
základní vzdělávání**

„Jsme malí, ale šikovní“

Základní škola a Mateřská škola Věžnice,
příspěvková organizace
582 52 Věžnice 85

1. Obsah

1. OBSAH	1	
2. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4	
3. VÝCHODISKA PRO SESTAVENÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	5	
3.1 Charakteristika školy	5	
3.2.Skladba pedagogického sboru.....	6	
3.3 Údaje o žácích.....	7	
3.4 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	7	
3.5 Akce organizované školou	8	
4. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	9	
4.1 Zaměření školy	9	
4.2 Pojetí školního vzdělávacího programu	9	
4.3 Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu	11	
4.4 Výchovné a vzdělávací strategie.....	13	
4.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	16	
5. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	21	
6. UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ	24	
6.1 Poznámky k disponibilní dotaci.....	25	
6.2 Poznámky k učebnímu plánu.....	25	
6.3 Poznámky ke vzdělávacím oblastem	25	
6.4 Doplněk ke vzdělávací činnosti	26	
7.UČEBNÍ OSNOVY PRO 1. STUPEŇ	27	
Charakteristika vyučovacího předmětu <u>Český jazyk a literatura</u>	27	
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	30	
<i>Český jazyk – komunikační a slohová výchova, jazyková výchova ...1.ročník .....</i>	<i>31</i>	
<i>Český jazyk - literární výchova .....</i>	<i>1.ročník .....</i>	<i>32</i>
<i>Český jazyk – jazyková výchova .....</i>	<i>2.ročník .....</i>	<i>33</i>
<i>Český jazyk – komunikační a slohová výchova .....</i>	<i>2.ročník .....</i>	<i>35</i>
<i>Český jazyk – literární výchova .....</i>	<i>2.ročník .....</i>	<i>36</i>
<i>Český jazyk – jazyková výchova .....</i>	<i>3.ročník .....</i>	<i>36</i>
<i>Český jazyk – komunikační a slohová výchova .....</i>	<i>3.ročník .....</i>	<i>36</i>
<i>Český jazyk – literární výchova .....</i>	<i>3.ročník .....</i>	<i>39</i>
<i>Český jazyk – jazyková výchova .....</i>	<i>4.ročník .....</i>	<i>40</i>
<i>Český jazyk – komunikační a slohová výchova .....</i>	<i>4.ročník .....</i>	<i>42</i>
<i>Český jazyk – literární výchova .....</i>	<i>4.ročník .....</i>	<i>43</i>
<i>Český jazyk – jazyková výchova .....</i>	<i>5.ročník .....</i>	<i>44</i>

Český jazyk – komunikační a slohová výchova	5.ročník	46
Český jazyk – literární výchova	5.ročník	48
Charakteristika vyučovacího předmětu <u>Anglický jazyk</u>		48
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu		51
<i>Anglický jazyk</i>	2.ročník	51
<i>Anglický jazyk</i>	3.ročník	53
<i>Anglický jazyk</i>	4.ročník	56
<i>Anglický jazyk</i>	5.ročník	58
Charakteristika vyučovacího předmětu <u>Matematika</u>		61
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu		63
<i>Matematika</i>	1.ročník	63
<i>Matematika</i>	2.ročník	65
<i>Matematika</i>	3.ročník	67
<i>Matematika</i>	4.ročník	69
<i>Matematika</i>	5.ročník	71
Charakteristika vyučovacího předmětu <u>Informatika</u>		73
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu		76
<i>Informatika</i>	4.ročník	77
<i>Informatika</i>	5.ročník	81
Charakteristika vyučovacího předmětu <u>Prvouka</u>		88
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu		90
<i>Prvouka</i>	1.ročník	90
<i>Prvouka</i>	2.ročník	92
<i>Prvouka</i>	3.ročník	94
Charakteristika vyučovacího předmětu <u>Přírodověda</u>		97
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu		99
<i>Přírodověda</i>	4.ročník	99
<i>Přírodověda</i>	5.ročník	100
Charakteristika vyučovacího předmětu <u>Vlastivěda</u>		103
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu		105
<i>Vlastivěda</i>	4.ročník	105
<i>Vlastivěda</i>	5.ročník	107
Charakteristika vyučovacího předmětu <u>Hudební výchova</u>		109
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu		111
<i>Hudební výchova</i>	1.ročník	111
<i>Hudební výchova</i>	2.ročník	113
<i>Hudební výchova</i>	3.ročník	114
<i>Hudební výchova</i>	4.ročník	116

<i>Hudební výchova</i>	<i>5.ročník</i>	118
Charakteristika vyučovacího předmětu <u>Výtvarná výchova</u>		120
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu		120
<i>Výtvarná výchova</i>	<i>1.ročník</i>	123
<i>Výtvarná výchova</i>	<i>2.ročník</i>	125
<i>Výtvarná výchova</i>	<i>3.ročník</i>	127
<i>Výtvarná výchova</i>	<i>4.ročník</i>	129
<i>Výtvarná výchova</i>	<i>5.ročník</i>	131
Charakteristika vyučovacího předmětu <u>Tělesná výchova</u>		134
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu		136
<i>Tělesná výchova</i>	<i>1.ročník</i>	136
<i>Tělesná výchova</i>	<i>2.ročník</i>	138
<i>Tělesná výchova</i>	<i>3.ročník</i>	140
<i>Tělesná výchova</i>	<i>4.ročník</i>	141
<i>Tělesná výchova</i>	<i>5.ročník</i>	143
Charakteristika vyučovacího předmětu <u>Pracovní činnosti</u>		146
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu		148
<i>Pracovní činnosti</i>	<i>1.ročník</i>	148
<i>Pracovní činnosti</i>	<i>2.ročník</i>	149
<i>Pracovní činnosti</i>	<i>3.ročník</i>	150
<i>Pracovní činnosti</i>	<i>4.ročník</i>	151
<i>Pracovní činnosti</i>	<i>5.ročník</i>	153
8.HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY		156
Pravidla pro hodnocení žáků		156
- <i>obecné zásady</i>		156
- <i>kritéria pro hodnocení</i>		156
- <i>metody(formy)ověřování vědomostí a dovedností žáků</i>		156
- <i>základní pravidla hodnocení prospěchu a chování</i>		157
- <i>chování</i>		157
- <i>vzdělávání a hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami</i>		157
Hodnocení žáka ve škole		157
- <i>zásady hodnocení</i>		157
- <i>pravidla hodnocení</i>		158
- <i>hodnocení a klasifikace</i>		159
- <i>hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami</i>		163
- <i>celkové hodnocení</i>		165
- <i>hodnocení práce v zájmových útvarech</i>		166
- <i>sebehodnocení</i>		166
- <i>slovní hodnocení</i>		166
- <i>komisionální přezkoušení</i>		168
- <i>opravná zkouška</i>		169
- <i>postup do dalšího ročníku</i>		169
- <i>autoevaluace školy</i>		170

2. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

2.2 Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (ŠVP ZV)

2.2 Předkladatel

Základní škola a Mateřská škola Věžnice, příspěvková organizace

Základní údaje o škole

Adresa: 582 52 Věžnice 85

Ředitel školy: Mgr. Ivo Kuttelwascher

Telefon: 724 227 677

E-mail: zsveznice@email.cz

IČ:710 039 91

REDIZO: 600087018

IZO 102109214

kapacita: 30děti

1.3 Zřizovatel

Název: Obec Věžnice

Adresa: 582 52 Věžnice 9

Telefon: 569 451 268

E-mail: starosta@obecveznice.cz

www:

1.4 Platnost dokumentu: od 1.9.2007

Aktualizace od 1.9.2023

Kontaktní osoba: Mgr. Ivo Kuttelwascher
ředitel školy

kulaté razítko

koordinátor ŠVP

3. VÝCHODISKA PRO SESTAVENÍ ŠVP

3.1 Charakteristika školy

Základní škola Věžnice je málotřídní základní škola, která poskytuje základní vzdělání žákům 1. stupně. Vyučuje se ve dvou třídách spojených ročnících. Od 1.1.2003, kdy se škola stala právním subjektem - příspěvkovou organizací, je součástí školy také mateřská škola a školní kuchyň a jídelna.

Součástí je rovněž školní družina, která je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování.

Mateřská škola

Materiální vybavení: Mateřská škola sídlí v přízemí se základním vybavením a interaktivní mobilní tabulí, zajišťuje celodenní péči. K dispozici je zahrada. Součástí je dětské hřiště a pískovištěm. V okolí školy je veřejné sportovní hřiště s dopravními prvky pro výuku dopravní výchovy, jsou zde také louky, pole, lesy i rybníky – ideální místa pro výchovné, vzdělávací i relaxační vycházky.

Základní škola

Materiální vybavení školy je s interaktivními tabulemi v každé skupině, ale ostatní prostory se stále průběžně obnovují.

- 1 počítačová učebna slouží zároveň jako třída (nyní jsou žákům k dispozici 3 počítače a příležitostně 4 notebook)
- 2 učebna s klavírem a výtvarnými potřebami slouží jako třída
- Klubovna pro volnočasovou aktivitu a TV prvky (lavice, šplhací sestava, žíněnky)
- dětské hřiště s houpačkami a skluzavkami na pozemku u školy- celé oplocené.
- školní družina v prostorách ZŠ
- školní kuchyň a jídelna
- šatna žáků, rozšířená i na chodbu
- učitelský kabinet, sborovna a ředitelna v jednom prostoru
- sociální zařízení (1x dívčí WC, 2x chlapecké WC, 1x WC pro personál)
- materiální vybavenost je závislá na finančních možnostech školy

Škola nemá tělocvičnu. Výuka tělesné výchovy je prováděna převážně v tělocvična ZŠ Šlapanov, venku na hřišti, dále pak při nepřízní počasí v prostorách tříd. kde děti cvičí v učebnách, kde je základní vybavení: lavičky, žíněnka, apod. Ve všech ročnících se vyučují 2 hodiny TV týdně. Žáci v průběhu školní docházky absolvují v rámci TV 20 hodin plaveckého výcviku, obvykle v zimních a jarních měsících. V průběhu vyučování jsou dle potřeby zařazovány tělovýchovné chvíle (relaxační, kompenzační cviky). Otuzování – žáci jsou vedeni k přiměřenému oblékání.

Školní družina

ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování a z tohoto hlediska je nutné také postupovat při hodnocení její činnosti a výchovného působení vychovatelek. Hodnocení její činnosti vyplývá z požadavků a zásad pedagogiky volného času. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní ŠD (zejména z pohledu části rodičů) částečně také funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení školního vyučování. ŠD pracuje v kontextu dalších subjektů nabízejících aktivity výchovy mimo vyučování (zájmové kroužky škol, zájmové útvary domů dětí a mládeže, schůzky dětských organizací, výuka v základních uměleckých školách atp.).

Organizace vyučování:

Začátek vyučování: v 8.00 hod.

Vyučovací hodina: ve škole není zvonek, ale uvítací melodie na začátku hodiny a končí melodie na konci hodiny. Zpravidla je dodržovaná délka 45 minut.

Přestávky: 10 minut po každé vyučovací hodině, velká přestávka je 20 minut, mezi 4 a 5 hodinou jen 5 minut a polední přestávka je 30 minut.

Časové rozvržení učiva, sestava rozvrhu hodin a režim dne vychází zejménaz ustanovení vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základní škole a některých náležitostech plnění povinné školní docházky.

Stravování:

Je zajištěno ve školní kuchyni a jídelně, která se nachází v budově školy.

Způsob zajištění vhodného mikroklimatu:

Požadavky na hygienicko-protiepidemický režim:

Úklid školy zajišťuje školnice, která se souhlasem ředitele nakupuje čisticí a desinfekční prostředky a toaletní potřeby, nutné pro provoz školy. Nažákovských toaletách je k dispozici teplá voda, mýdlo a jednorázové ručníky. Ve třídách jsou dřezy s teplou vodou, mýdlo a ručníky, žáci si je nosí pravidelně domu k vyprání..

Úklid je prováděn v rozsahu, odpovídajícím vyhlášce č.108/2001 Sb.

3.2 Skladba pedagogického sboru

Pedagogický sbor MŠ tvoří 3 aprobované učitelky ochotné stále se sebevzdělávat. Pedagogické působení je založeno na systematickém uplatňování pedagogické diagnostiky, výchova je pojímána jako důsledně rozvíjející, nikoliv omezující, s oporou o pozitivní rysy dítěte. U mladších dětí je prioritou postupné a nenásilné zvykání, rozvoj a upevňování pracovních návyků a sebeobsluhy se zásadou „nedělat za dítě to, co je schopno si udělat samo“. U předškolních dětí je hlavním cílem dosažení všestranné zralosti a usnadnění přechodu dětí z MŠ do ZŠ a zaměření na mravní výchovu a reedukaci vad výslovnosti. Je dbáno na dodržování základních pravidel společenského chování ve styku s ostatními dětmi i s dospělými, umět pozdravit, poděkovat, být ohleduplný, trpělivý.

Pedagogický sbor ZŠ tvoří ředitel školy a 1 učitelka 1. stupně - kvalifikovaná, 1 učitelka anglického jazyka-nekvalifikovaná, 1 učitelka předmětů výchovného charakteru-nekvalifikovaná, 1 vychovatelka ve školní družině na částečný úvazek- kvalifikovaná.

3.3 Údaje o žácích

Mateřskou školu navštěvuje až 24 dětí ve věku 2 až 6 let. Školní rok 2022/2023 máme 20 dětí. Jsou to děti z Věžnice a okolí.

Základní školu navštěvuje až 30 žáků, ve školním roce 2022/2023 máme 19 žáků, jsou rovněž z Věžnice a okolí. Družinu navštěvuje až 24 žáků, školní rok 2022/2023 máme 12 žáků.

Ve školní jídelně se stravuje MŠ – 20 strážníků

ZŠ - 19 strážníků

3.4 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči:

Rodiče jsou pravidelně informováni o prospěchu a chování svých dětí a to nejen na rodičovských schůzkách. Jako důležitý informační kanál je, kromě běžných žákovských knížek, využíván portál: www.edookit.cz, kde mohou rodiče prostřednictvím internetu získat úplný přehled o prospěchu svých dětí a být neustále informováni o dění ve škole. Škola pravidelně informuje rodiče žáků o dění ve škole také pomocí školní vývěsky, webových stránek www.zsveznice.cz, facebooku ZŠ A MŠ Věžnice. Rodiče jsou zváni na všechny akce pořádané školou a často se zapojují do přípravy a organizace těchto akcí. Někteří rodiče podporují školu drobnými sponzorskými dary. Další aktivity nám jsou nabízeny od SVČ Tempo Polná, kam někteří naši žáci docházejí do kroužků a nebo kroužky nabízí SVČ Tempo Polná v rámci naší budovy.

Spolupráce se zřizovatelem:

Spolupráce se zřizovatelem je na dobré úrovni, starosta a zastupitelé obce se aktivně zajímá o činnost školy. Pan starosta pomáhá s údržbou ve škole a okolí paníškolnici. Pomáhají při přípravách a organizaci školních akcí a přispívají také sponzorskými dary.

Spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou Kraje Vysočina, SPC Demlova Jihlava

- Školská rada se šesti členy
  - spolupracujeme s Galerií výtvarného umění v Havlíčkově Brodě, Krajskou knihovnou v HB, kde se naši žáci při nepravidelných návštěvách seznamují s uměním prakticky i teoreticky
- Spolupracujeme s devítiletou (spádovou) Základní školou Šlapanov, kde naši žáci využívají školní tělocvičnu. Se ZŠ Brzkov spolupracujeme na různých akcích a výletech.

Školní rok 2022/2023 máme pro velký zájem výuku Náboženství 1x týdně v naší škole.

3.5 Akce organizované školou

- Slavnostní zahájení a ukončení školního roku
- Drakiáda
- Svatomartinský průvod s ohňostrojem
- Mikuláš ve školce
- Tvoření s rodiči Vánoce
- Vánoční trhy
- Rozsvícená stromečku
- Vánoční besídka
- Vystoupení v pečovatelském domě sv. Florián
- Tvoření s rodiči Velikonoce
- Vynášení Morany
- vzájemné návštěvy dětí MŠ a ZŠ
- zápis dětí do 1.ročníku ZŠ
- Zápis dětí do MŠ
- jarní a podzimní úklid obce (hrabání listí, sběr odpadu)
- Karneval
- divadelní, hudební vystoupení ve škole a kouzelnické vystoupení v MŠ
- Dětský den
- Den Matek
- Den otců
- Akce BESIP Kraj Vysočina
- Školní výlet
- 1x ročně výukový výlet dané tematiky - exkurze

Projekty

- celoroční
  - Jaký jsem žák - spolužák? (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického člověka)
  - čtvero ročních období – výzdoba oken, tradice, zvyky, obyčeje, aj.
  - mléko a ovoce do škol
  - prevence proti nebezpečí kolem nás
- týdenní
  - Den Čarodějnic
  - Den Země
  - Zdravé zuby, zdravá strava
  - Jsem dobrý chodec a cyklista
  - environmentální učení
  - etická a etnická výchova
  - finanční gramotnost

4. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

4.1 Zaměření školy

Od školního roku 2007/2008 se škole vyučuje v souladu se zřizovací listinou ve všech 5 ročnících 1. stupně tak, aby byly plně zvládnuty požadavky podle RVP, tedy naplnění obou období (1. období 1.- 3.ročník, 2.období – 4.- 5. ročník). Žáci budou tak připraveni k přechodu na II. stupeň.

4.2 Pojetí školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program vychází z koncepce vzdělávání, která klade hlavní důraz ve své vzdělávací práci na komunikaci, kooperaci a práci s informacemi.

Program je orientován na žáka, respektuje jeho osobní maximum a individuální potřeby.

Umožňuje efektivní profesionální a promyšlenou práci učitele. Má všem ve škole vytvořit zázemí, které rozvíjí tvořivost a současně zohledňuje individuální možnosti. Má vybavit každého žáka vším potřebným pro úspěšný a radostný život.

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se.

Chceme, aby se žáci naučili pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a osvojili si sociální dovednosti.

Co chceme a kam směřujeme

1) VYTVÁŘET POHODOVÉ ŠKOLNÍ PROSTŘEDÍ - POROZUMĚT LIDSKÉ OSOBNOSTI

Pohoda školního prostředí není dána školními prostorami samými, ale pohodu prostředí vytvářejí lidé, kteří v tomto prostředí pracují a toto prostředí navštěvují. Pro vytvoření pohody prostředí je důležité mít ve škole příznivé klima. Žáci, učitelé i rodiče se dokáží vzájemně informovat, podpořit ve svém snažení. Dnes je samozřejmostí, že k dětem jsou všichni ve škole vstřícní, děti školu využívají a neničí. Žáci naší školy se společně zúčastňují různých třídních akcí a dalších akcí školy. Práce ve škole je vhodně doplňována relaxačními aktivitami (nabídka zájmových kroužků). Chceme, aby prostor školy byl pro všechny příjemný, a tak napomáhal vytváření vhodného klimatu uvnitř školy.

2) ZDRAVĚ UČIT - POROZUMĚT POTŘEBĚ VZDĚLÁVAT SE

Rámcový vzdělávací program předpokládá nejen smysluplné stanovení cílů výchovně - vzdělávacího programu školy, ale také co nejaktivnější zapojení žáků do procesu učení, možnost volit nejvhodnější metody a formy práce učitele, vhodně zapojovat evokaci a motivaci, a tak vtahovat žáka do maximální spoluúčasti na učení. Smyslem základní školy v etapě základního vzdělávání je vybavit žáky klíčovými kompetencemi – schopnostmi - k učení a k řešení problémů, kompetencemi komunikativními, sociálními a personálními, kompetencemi občanskými a pracovními. Hlavním posláním školy je vzdělávat s porozuměním. Důležité je však vzdělávat v souvislostech, nikoliv v odtržených pojmech. Výstupem je rozvoj znalostí,

schopností, dovedností, návyků a postojů budovaných v předmětech školního vzdělávacího programu. Vycházíme z oblastí a oborů RVP ZV. Jsou to tyto oblasti: **Jazyk a jazyková komunikace** (předměty ŠVP: Český jazyk a literatura, Cizí jazyk), **Matematika a její aplikace** (předmět ŠVP: Matematika), **Informační a komunikační technologie** (předměty ŠVP: Informatika), **Člověk a jeho svět** (předměty ŠVP: Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda), **Umění a kultura** (předměty ŠVP: Hudební výchova, Výtvarná výchova), **Člověk a zdraví** (předměty ŠVP: Tělesná výchova) a **Člověk a svět práce** (předmět ŠVP: Pracovní činnosti). Provázanost mezipředmětových vztahů a kooperace učitelů má vytvořit výrazně lepší podmínky pro zdravé a efektivní učení. Ve škole se budou postupně vytvářet a zdokonalovat evaluační nástroje. Zdravé učení je zaměřeno na individualizaci výchovně vzdělávacího programu a respektování potřeb dítěte.

3) VYCHOVÁVAT LIDSKOU OSOBNOST - POROZUMĚT JÍ

Každý živý tvor na tomto světě je jedinečný a zranitelný. Respektujeme jedinečnost jednotlivce. Osobnost učitele a osobnost žáka na sebe působí (vzájemná komunikace – vyjádřit, obhájit, argumentovat). Proto naplňování klíčových kompetencí, estetická výchova a dramatická výchova jsou součástí školního dění, kterého se žák účastní. Odbornost oborů a průřezová témata školního vzdělávacího programu - osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, multikulturní výchova, environmentální výchova i mediální výchova harmonicky formují žákovu osobnost a zároveň nám umožňují lépe jí porozumět.

4) VYTVÁŘET INFORMAČNÍ PROSTŘEDÍ - POROZUMĚT PRÁCI S INFORMACEMI

Program zavádění informačního prostředí je zaměřen na co nejefektivnější práci s informacemi a vytváření informačního prostředí. Od první třídy jsou děti vedeny k dobrému zvládnutí čtenářských dovedností, rozšiřují si komunikační dovednosti, pracují s daty a učí se je zpracovávat. Všichni žáci mohou využívat při vyučování výpočetní techniku k procvičování získaných znalostí, rozvoji schopností a dovedností v práci s počítačem. Žáci mají k dispozici jak školní knihovnu, tak výpočetní techniku - například pro zpracování drobných pracovních úkolů, referátů a podobně. Chceme, aby žáky ve škole obklopovalo to, o čem se učí, co vyrobili a prožili.

6) UČIT CIZÍ JAZYK - JSME SOUČÁSTÍ EVROPY

Výuku cizích jazyků začínáme ve třetí třídě, a to anglický jazyk.

7) MÍT PREVENTIVNÍ PROGRAM – POROZUMĚT NEBEZPEČÍ, KTERÉ NA NÁS ČÍHÁ

Velká péče je věnována preventivním programům. Součástí školního plánování je Minimální preventivní program.

Prevence sociálně patologických jevů na škole je dána těmito body:

- a) Včlenit témata prevence do celého vzdělávacího procesu
- b) Zaměřit se na problémové a sociálně hendikepované děti
- c) Během školního roku zapojit co největší počet žáků do mimoškolních aktivit a kroužků
- d) Sledovat program i mimoškolních aktivit dětí ve volném čase

- e) Spolupracovat s rodiči
- f) Prohloubit další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti sociálně patologických jevů

9) *KOMUNIKOVAT S VEŘEJNOSTÍ - POROZUMĚT PARTNERSTVÍ*

Oblast, která je pro školu významná, je oblast komunikace s veřejností - zejména rodičovskou. Rodiče si zvykli na pravidelné konzultace, třídní schůzky, společné akce. Rada žáků se zapojuje

10) *VYTVOŘIT PODMÍNKY PRO VYUŽÍVÁNÍ VOLNÉHO ČASU ŽÁKŮ*. Naše škola má ve své nabídce několik druhů kroužků, které jsou vedeny pedagogickými pracovníky školy a dohodami. Zajišťujeme tak vyplnění volného času pro děti, které nemají odpoledne co dělat. Děti přicházející do kroužků si rozvíjejí svou motoriku, kreativitu a estetické citění.

11) *VYTVÁŘET PODMÍNKY PRO DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ – POROZUMĚT POTŘEBĚ CELOŽIVOTNĚ SE VZDĚLÁVAT*

Významnou součástí rozvoje školy je podpora dalšího vzdělávání všech pracovníků školy. Například v současné době učitelé studují doplňkové nebo rozšiřující pedagogické studium, účastní se seminářů ve svém oboru. Spolupracujeme s odborníky a neziskovými sdruženími nabízejícími DVPP.

4.3 Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu

Motivovat děti pro jejich celoživotní učení.

Podpora dětí k učení se:

- vybírat si a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení,
- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a v praktickém životě,
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie.

Podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy.

Podpora dětí k učení se:

- samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- uvádět věci a znalosti do souvislostí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy,
- volit vhodné způsoby řešení úkolů, sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů, aplikovat osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových úkolů a situací.

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.

Podpora dětí k učení se:

- formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- naslouchat jiným a porozumět jim,
- obhajovat vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací.

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.

Podpora dětí k učení se:

- spolupracovat ve skupině při řešení daného úkolu, podílet se na utváření příjemné atmosféry
- aktivně přispívat k diskusi, umět v diskusi obhajovat vlastní názor, ale i respektovat různá hlediska, zkušenosti a názor jiných.

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.

Podpora dětí k učení se:

- mít sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnosti vcítit se do situací ostatních a ochotně respektovat jejich přesvědčení nebo názory,
- řešit praktické problémy nebo situace, znát svá práva i povinnosti,
- schopnosti hodnotit výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných, mimo jiné i z hlediska ochrany zdraví, životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.

Podpora dětí k učení se:

- schopnosti ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,
- vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory.

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně odpovědný.

Podpora dětí k učení se:

- schopnosti ochrany vlastního zdraví a zdraví ostatních,
- používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat dohodnutá pravidla, povinnosti a závazky, rozhodovat se správně, zodpovědně a s ohledem na své zdraví i zdraví jiných,
- dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví.

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

Podpora dětí k učení se:

- vnímat kulturní i historické dědictví a být vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných.

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Podpora dětí k učení se:

- využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

4.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pojetí, cíle a klíčové kompetence základního vzdělávání na ZŠ Věžnice z pohledu RVP.

Základní vzdělávání má žákům: pomoci získávat a postupně zdokonalovat klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za ukončenou, ale získané klíčové kompetence tvoří neopomenutelný základ žáka pro celoživotní učení, vstup do života a do pracovního procesu.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. **Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.**

Ve vzdělávacím obsahu RVP ZV je učivo chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: **kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní.**

➤ **Kompetence k učení** – *umožní žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení*

V průběhu základního vzdělávání žák:

vybírání a využívání pro efektivní učení vhodných způsobů, metod a strategií, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

➤ **Kompetence k řešení problémů – *podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů***

V průběhu základního vzdělávání žák:

vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností

vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy

ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

zapojuje se do různých soutěží

➤ **Kompetence komunikativní - *vést žáky k všestranné a účinné komunikaci***

V průběhu základního vzdělávání žák:

formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

➤ **Kompetence sociální a personální - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých**

V průběhu základního vzdělávání žák:

účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce ve skupinách na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

podílí se na utváření příjemné atmosféry v kolektivu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

➤ **Kompetence občanské - připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti**

V průběhu základního vzdělávání žák:

respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

učí se pěstovat si vědomí zodpovědnosti za vlastní jednání

➤ **Kompetence osobnostně sociální a environmentální výchova**

V průběhu základního vzdělávání žák:

projevuje pozitivní city v chování, v jednání a v používání životních situací

vnímá citlivé vztahy k lidem, k prostředí, které ho obklopuje, a k přírodě

chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje

požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

dokáže správně roztřídit odpady

➤ **Kompetence pracovní – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní činnosti**

V průběhu základního vzdělávání žák:

používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

přístupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

4.5 Zabezpečení výuky žáků s podpůrnými opatřeními

Vzdělávání žáků s podpůrným opatřením 1. - 5. stupně

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v novele ŠZ č.82/2015 Sb. § 16 (platného od 1. 9. 2016) a Vyhlášky č.27/2016 Sb. (platné od 1. 9. 2016). Podpůrná opatření, která vycházejí z platného znění Školského zákona a Vyhlášky, je povinná realizovat škola i školské zařízení (školní družina). Podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti se člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení bez doporučení školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ) na základě vypracování plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP), podpůrná opatření druhého až pátého stupně se ve škole a školským zařízením uplatňuje na základě doporučení ŠPZ. (viz. Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Proto je pedagog povinen přizpůsobit své výchovně vzdělávací strategie stanovených podpůrných opatření, která vycházejí z pravidel pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovených ve Vyhlášce č.27/2016 Sb.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení základního vzdělávání všech žáků vymezuje RVP ZV, který je východiskem pro tvorbu ŠVP. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků dané školy. Pro žáky s podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem

pro tvorbu IVP (pokud je zpracování doporučeno ŠPZ). PLPP a IVP zpracovává škola a zodpovídá ředitel školy.

Obsah vzdělávání žáků se upravuje v závislosti na struktuře a charakteru speciálních vzdělávacích potřeb žáků na základě doporučení školských poradenských zařízení. Práce s obsahy vzdělávání směřuje k posílení vzdělávání žáka v oblastech, kde nedosahuje uspokojivých výsledků. Úprava očekávaných výstupů vzdělávání se ve druhém stupni podpůrných opatření nepředpokládá.

Na úrovni IVP je možné pouze na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 Vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené v ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků, a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima. K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory - týká se žáků s lehkým mentálním postižením - upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Tyto upravené očekávané výstupy pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními vzdělávané podle RVP ZV musí být na vyšší úrovni, než jsou Minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovené v RVP ZV.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazovány do IVP na doporučení ŠPZ předměty speciálně pedagogické péče a pedagogická intervence. Konkrétní předmět speciálně pedagogické péče a počet vyučovacích hodin je určen ŠPZ v závislosti na diagnostikovaném stupni podpůrného opatření (Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

1. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s dalšími vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Zpravidla po třech měsících realizace PLPP dojde k vyhodnocení opatření PLPP (společně s TU a dalšími vyučujícími) a stanoví další postup, se kterým je seznámen zákonný zástupce a žák. Jím může být pokračování ve stávající či upravené podobě PLLP, jeho zrušení či doporučení na vyšetření do ŠPZ.

2. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP

Je-li v Doporučení ŠPZ v návrhu organizační formy vzdělávání doporučeno vytvoření IVP, pak jej sestavuje třídní učitel ve spolupráci s ostatními učiteli, výchovným poradcem, členy ŠPP,

vedením školy, žákem a jeho zákonnými zástupci a pracovníkem ŠPZ na základě žádosti zákonného zástupce. Tvorba IVP vychází z Doporučení ŠPZ a z ŠVP naší školy, je závazným dokumentem pro zajištění speciálně vzdělávacích potřeb žáka.

IVP je vytvořen před nástupem žáka do školy, nejpozději však do jednoho měsíce po obdržení doporučení ŠPZ či nástupu žáka do školy. Odpovědnost za kvalitu a zpracování IVP má ředitel školy, jeho kontrolu a vyhodnocení provádí všichni, kteří se na jeho tvorbě podíleli, zejména pak výchovný poradce. IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. Vyhodnocení IVP probíhá minimálně jedenkrát ročně s pracovníkem ŠPZ, případně dle potřeby i častěji.

V případě třetího stupně podpůrného opatření, které vychází z Doporučení ŠPZ a spočívá v úpravě očekávaných výstupů uvedených v ŠVP pro žáky s LMP, bude pro tvorbu IVP a úpravy výstupů využívána (v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb.) minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory ŠPP.

Informovaný souhlas

Výchovný poradce zajistí bezodkladně po obdržení Doporučení ŠPZ písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka a žádost o vytvoření IVP (předložená řediteli školy), bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka a podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela Doporučení ŠPZ a zákonného zástupce žáka

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se SVP jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) *v oblasti metod výuky:*

- *respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků-*
- *metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi-*
- *důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu*
- *respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů*

b) *v oblasti organizace výuky:*

- *střídání forem a činností během výuky*
- *u mladších žáků využívání skupinové výuky*

- *postupný přechod k systému kooperativní výuky*
- *v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka*

Žáci zdravotně postižení

V současné době nemáme ve škole žáka, jehož zdravotní postižení by si dlouhodobě vyžadovalo speciální přístup. Pokud by se v budoucnu takový žák stal žákem naší školy, předpokládáme, že najdeme po konzultaci s rodiči takové postupy, jaké by jeho zdravotní postižení vyžadovalo.

ZŠ Věžnice nemá bezbariérový přístup.

Péče o žáky talentované a mimořádně nadané

Mimořádně nadaní žáci mají své specifické vzdělávací potřeby a je jim zajištěna specifická péče a pomoc ze strany školy i rodiny, především při stimulaci a vytváření vhodných podmínek. Při identifikaci mimořádného nadání jsou uplatňovány nejrůznější metody pedagogické, psychologické i laické. Jde především o pozorování žáků ve školní práci, rozbor výsledku práce žáka, hodnocení testu a úloh, rozhovory se žákem a jeho rodiči. Především u mladších žáků je náročné jednoznačně stanovit, zda se jedná o mimořádné nadání, nebo o nerovnoměrný (zrychlený) vývoj, který se postupně může vyrovnávat s věkovou normou a ve výsledku se může pohybovat v pásmu lepšího průměru. Při vyhledávání mimořádně nadaných žáků je věnována pozornost i žákům s vývojovou poruchou učení nebo chování. Při identifikaci a následné péči o mimořádně nadaného žáka mohou učitelům se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka poskytnout psychologové v síti pedagogicko-psychologických poraden. Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků se vychází důsledně z principu individualizace a vnitřní diferenciaci.

- výuka probíhá podle individuálních vzdělávacích plánů,
- žákům jsou zadávány specifické úkoly,
- jsou zapojováni do samostatných a rozsáhlejších prací,
- plní některé úkoly s vyšším ročníkem,
- mají možnost volby při výběru metod práce.

Koncepce včasné péče o děti ze sociálně znevýhodňujícího prostředí

Včasnou péči o děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí v oblasti vzdělávání definujeme s ohledem na potřeby cílové skupiny jako soustavu programů poskytovaných dětem ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí a jejich rodinám.

Cílem takto pojaté včasné péče je předcházet školní neúspěšnosti dětí (eliminovat nebo zmírnit důsledky sociálního znevýhodnění na jejich školní úspěšnost) a poskytnout rodině, dítěti i společnosti předpoklady k sociální integraci. Programy včasné péče mají být poskytovány od zjištění rizika nebo znevýhodnění do zahájení povinné školní docházky tak,

aby přispívaly ke zvyšování vývojové úrovně dítěte v oblastech, které jsou ohroženy faktory biologickými, sociálními a psychologickými.

Včasná péče o děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí v oblasti vzdělávání je na rozdíl od rané péče zaměřena především na období od tří let života dítěte do zahájení povinné školní docházky. Rozhodující formu představuje vzdělávání těchto dětí v předškolních zařízeních (včetně přípravných tříd), působení poradenských zařízení a práce s rodinami formou podpory kompetencí rodičů k rozvíjení potenciálu dítěte v jeho přirozeném prostředí.

Vytváření forem průběžného monitorování a vyhledávání případných mezer systému včasné péče

- Včasná péče zvyšuje předpoklad úspěšné sociální integrace. Snižuje možný negativní dopad sociálně a kulturně znevýhodňujícího prostředí na školní úspěšnost dítěte na počátku povinné školní docházky a zvyšuje jeho šance na úspěšné zahájení a absolvování prvního stupně povinné školní docházky v hlavním vzdělávacím proudu.
- Včasná péče o děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí v oblasti vzdělávání snižuje riziko vzniku postižení druhotného. To je projevem porušení vazeb dítěte s jeho okolím nebo nedostatečným rozvinutím vzdělávacího potenciálu dítěte.
- Včasná péče zahrnuje spolupráci s rodinou dítěte a zaměřuje se na posílení její kompetence k rozvíjení potenciálu dětí.
- Posílení kompetencí rodičů k rozvíjení potenciálu dítěte v jeho přirozeném prostředí. Formy včasné péče zaměřené do této oblasti zároveň přispívají ke stabilizaci rizikových rodin.
- Ekonomický přínos můžeme předpokládat především v dlouhodobé perspektivě. Při účinné práci podpoře rozvoje dítěte v rámci včasné péče se sníží počet žáků, kteří budou v průběhu a především v prvních třech letech povinné školní docházky vyžadovat speciální péči. Zvyšuje se tak pravděpodobnost, že žáci budou pokračovat v přípravě na povolání po ukončení povinné školní docházky a dosáhnou tak vyšší kvalifikace. Pravděpodobnost, že tyto děti v budoucnosti rozšíří řady dlouhodobě nezaměstnatelných, se účinnou péčí snižuje.

5. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Název tematického okruhu OSV	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Rozvoj schopností poznávání	M, Prv	M, Prv	M, Prv, Vv	M, Prv	Hv, In, M, Prv, Vv
Sebepoznání a sebepojetí			Prv		Prv, Vv
Seberegulace a sebeorganizace	Tv	Tv			In, Prv
Psychohygiena	Prv		Prv, Tv		Prv
Kreativita	Hv, Pč	Hv, Pč	Hv, Pč	Pč	In, Pč
Poznávání lidí	Prv	Prv	Prv		
Mezilidské vztahy	Tv	Hv, Prv, Tv	Aj, Hv, Prv, Tv	Aj, Hv, Tv, V1	Aj, Hv, Tv, Vv
Komunikace	Tv	Tv		Hv	In
Kooperace a kompetice	Pč	M, Pč	M	M	M
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		M	M	M, V1	M, Vv
Hodnoty, postoje, praktická etika	M		M, Pč, Prv	V1	In, Prv

Výchova demokratického občana (VDO)

Název tematického okruhu VDO	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola	Vv	Vv	Prv, Vv		
Občan, občanská společnost a stát					

Formy participace občanů v politickém životě					
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

Název tematického okruhu EGS	1.stupeň				
	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Evropa a svět nás zajímá	Hv	Hv	Aj, Hv	Aj, Hv	Aj, Čj, Hv
Objevujeme Evropu a svět					Hv, In, VI
Jsme Evropané					

Multikulturní výchova (MKV)

Název tematického okruhu MKV	1.stupeň				
	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Kulturní diference					Vv
Lidské vztahy		Čj	Čj, Aj	Čj	Čj, Vv
Etnický původ					Vv
Multikulturalita			Aj		Přv
Princip sociálního smíru a solidarity					

Environmentální výchova (ENV)

Název tematického okruhu ENV	1.stupeň				
	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Ekosystémy				Přv, Vv	Přv, Vv
Základní podmínky života		Pč		Pč, Přv, Vv	Pč, Vv
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Čj		Prv	M, Přv, Vl, Vv	M, Přv, Vl, Vv
Vztah člověka k prostředí	Čj, M, Tv, Vv	Čj, M, Pč, Prv, Tv, Vv	Pč, Prv, Tv, Vv	M, Pč, Přv, Vl, Vv	Čj, M, Pč, Přv, Vl, Vv

Mediální výchova (MDV)

Název tematického okruhu MDV	1.stupeň				
	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Čj	Čj, In, Vv
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					
Stavba mediálních sdělení					
Vnímání autora mediálních sdělení					
Fungování a vliv médií ve společnosti					Tv
Tvorba mediálních sdělení					Vv
Práce v realizačním týmu					

6. UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem	Z toho disp.	
			1.	2.	3.	4.	5.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura (33)	Český jazyk	9	8	8	5	5	35	2	
	Cizí jazyk (9)	Anglický jazyk	-	2	3	4	4	13	4	
Matematika a její aplikace (20)		Matematika	4	5	5	5	5	24	4	
Informační a komunikační technologie (2)		Informatika				1	1	2	1	
Člověk a jeho svět (12)		Prvouka	2	2	2			6	14	2
		Přírodověda				2	2	4		
		Vlastivěda				2	2	4		
Umění a kultura (12)	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	12	0
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7		
Člověk a zdraví (10)	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0	
Člověk a svět práce (5)	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	2	2	2	8	3	
Celková časová dotace			20	22	24	26	26	118	16	

6.1 Poznámky k disponibilní dotaci

K realizaci vzdělávacího obsahu Češtiny jako druhého jazyka pro žáky s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka (lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání)

6.2. Poznámky k učebnímu plánu

V učebním plánu ŠVP jsou dodrženy podmínky:

- je dodržena povinná časová dotace na prvním stupni (118 hodin)
- není překročena maximální týdenní hodinová dotace stanovená pro jednotlivé ročníky základního vzdělávání školským zákonem (1. a 2. ročník 22 hodin, 3. až 5. ročník 26 hodin)
- Obsahová náplň vzdělávacích oborů je přizpůsobena profilaci školy, regionálním zvláštnostem a schopnostem žáků.

Celková povinná časová dotace je tvořena minimální časovou dotací pro vzdělávací oblasti (vzdělávací obory) a disponibilní časovou dotací.

Disponibilní časová dotace je využita k posílení časové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů nad rámec závazného minima.

6.3. Poznámky ke vzdělávacím oblastem

Jazyk a jazyková komunikace

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter a je členěn do složek: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova,
  - vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura je realizován ve všech ročnících v předmětech Český jazyk, čtení, psaní a sloh,
  - řečová výchova a psaní je součástí Komunikační a slohové výchovy,
  - součástí oboru Český jazyk a literatura je péče o rozvoj Čtenářské gramotnosti
- Vzdělávacím obsahem Češtiny jako druhého jazyka (lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání)“. V těchto případech se nejedná o podpůrné opatření, vzdělávací obsah se nahrazuje bez vytváření individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Cizí jazyk – Anglický jazyk

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Anglický jazyk je realizován od 2.ročníku,
- přednostně je žákům nabídnuta výuka Anglického jazyka.

Matematika a její aplikace

- Matematika a její aplikace je realizován ve všech ročnících,
- rýsování je součástí matematiky.

Informační a komunikační technologie

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie je realizován v 5. ročníku.

Člověk a jeho svět

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je realizován v 1. až 3.ročníku jako vyučovací předmět Prvouka, ve 4. a 5.ročníku jako vyučovací předmět Vlastivěda a Přírodověda,
- součástí obsahu vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je Dopravní výchova, Výchova ke zdraví – zdravému životnímu stylu, projekt Zdravé zuby, Prevence úrazu a první pomoc, Ochrana člověka za mimořádných událostí, Prevence násilí a šikanování, Prevence sociálně patologických jevu

Umění a kultura

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Hudební výchova a Výtvarná výchova je realizován ve všech ročnících.

Člověk a zdraví

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova je realizován ve všech ročnících; časová dotace pro tělesnou výchovu je 2 hodiny týdně,
- škola maximálně využívá okolních podmínek – hřiště, park, okolní krajinu (turistika, lyžování, bruslení),
- Zdravotní tělesná výchova je součástí vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova, jejíž prvky jsou preventivně využívány v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky,
- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Člověk a svět práce

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je realizován ve všech ročnících jako vyučovací předmět Praktické činnosti.

Dopravní výchova, Zdravé zuby, Ochrana člověka za mimořádných událostí

- výuka je realizována formou týdenních projektu a dále je zařazena do obsahu vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět.

Plavecký výcvik

- Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin; očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně; o zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy.

Prevence sociálně patologických jevů

- škola má zpracovaný Minimální preventivní program, který každý rok vyhodnocuje a inovuje.

6.4 Doplněk vzdělávací činnosti

Zájmové útvary

- jejich nabídka je přizpůsobena zájmu žáku

Školní družina

- je důležitým výchovným partnerem rodiny a školy,
- pomáhá plnit vzdělávací cíle a rozvíjet specifické nadání dětí,
- má důležitou úlohu v prevenci negativních sociálních jevů,
- realizuje výchovně vzdělávací činnost zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností,
- umožňuje žákům přípravu na vyučování,
- velká pozornost je věnována pobytu dětí venku.
- její činnost se řídí Řádem školní družiny

7. UČEBNÍ OSNOVY PRO 1. STUPEŇ

Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

Název vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět. Vzdělávací obsah má komplexní charakter a je rozdělen do tří složek

- Komunikační a slohová
- Jazyková výchova
- Literární výchova

Vyučuje se v prvním až pátém ročníku prvního stupně.

V prvním ročníku se vyučuje 9 hodin týdně.

Ve druhém ročníku se vyučuje 8 hodin týdně.

Ve třetím ročníku se vyučuje 8 hodin týdně.

Ve čtvrtém ročníku se vyučuje 5 hodin týdně.

V pátém ročníku se vyučuje 5 hodin týdně.

Jazyková výuka probíhá v kmenových třídách, kde využíváme dostupných výukových programů.

Čeština jako druhý cizí jazyk pro cizince

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. 2 Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou

gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí. Rozdíl mezi druhým a cizím jazykem je v neposlední řadě také v tom, že žák je velmi záhy vystaven různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické. Jako podpůrný materiál lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání.

Zaměření vyučovacího předmětu

- rozvoj komunikačních schopností žáků
- rozvoj tvořivosti, fantazie
- osvojování spisovné podoby českého jazyka
- poznávání základních literárních druhů
- vyjádření vlastního názoru k přečtenému textu
- podněcování žáků k četbě

Metody a formy práce

- frontální výuka
- skupinová práce
- samostatná práce
- besedy o vlastní četbě žáků
- prvotní slohové práce
- práce s počítačem
- práce s naučnou literaturou
- didaktické hry
- prvky dramatické výchovy
- využití divadelních a filmových představení
- práce s učebnicí, pracovními sešity a pomůckami
- dialog, diskuse

Mezipředmětové vztahy

Předmět Český jazyk a literatura souvisí s těmito předměty:

Vlastivěda – významná místa regionu, významné osobnosti, události a období našich dějin, práce s mapou – země, o kterých čteme, nejstarší dějiny země, pověsti

Přírodověda – vesmír, sluneční soustava, vývoj života na Zemi

Prvouka – zdraví, bezpečnost silničního provozu, živá příroda, rodina, roční období, lidové zvyky a tradice

Výtvarná výchova – ilustrace, obrázková osnova

Hudební výchova – lidové písně

Anglický jazyk – dopis, vyplňování jednoduchých tiskopisů

-

Začlenění průřezových témat

OSV – Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetice, Hodnoty, postoje, praktická etika, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Mezilidské vztahy

EGS – Evropa a svět nás zajímá

MKV – Lidské vztahy

ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

MDV – Kritické čtení a vnímání materiálních sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Na úrovni Český jazyk a literatura jsou pro utváření a rozvíjení příslušných klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- zaměřujeme se na pozitivní motivaci žáka
- používáme vhodné učební pomůcky
- nabízíme žákům různé zdroje informací (knihovna, internet, tisk, ...)
- vedeme žáky ke spolupráci
- učíme žáky práci s chybou
- vedeme žáky k používání správné terminologie

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáka k samostatnému řešení problému
- zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastní zkušenosti (např. získaných z četby)
- analyzujeme se žáky přečtené texty a posuzujeme jejich obsah

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k výstižnému a kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky naslouchat promluvám druhých lidí
- zapojujeme žáky do diskuse
- nabízíme žákům různé druhy informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme práci ve skupině a klademe důraz na vytváření pravidel práce v týmu
- vnášíme přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- uplatňujeme individuální přístup k žákům

Kompetence občanské

- podporujeme u žáků pozitivní postoje k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- zdůrazňujeme rovnost lidí a potřebu vzájemné spolupráce
- učíme žáky respektovat názory druhých

Kompetence pracovní

- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce

